

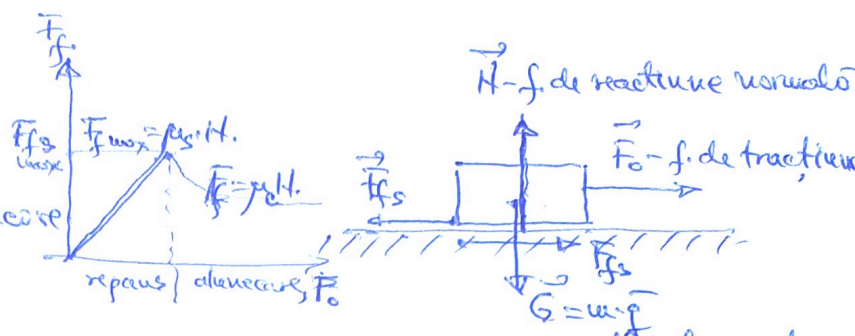
cl. 9a - (S.11-1) Forța de frecare (F_f).

23.11.2020

pg. 83-89

Obiective:

- 1- Def. F_f - forța de frecare.
- 2- clasificare, tipuri
- 3- Coef. de frecare „ μ ”
- 4- Legile frecării
- 5- Determinarea lui μ - coef. de frecare
  - a) - metale pl. inclinat
  - b) - metale pl. orizontal

1). F_f - forța de frecare la alunecare, apare la suprafața de contact dintre două corpuri și se opune tendinței de mișcare/mişcare relativă a acestora și este proporțională cu forța de apăsare normală (N) dintre ele.

2). Clasificare:

F_f - forța de frecare poate fi de două tipuri astfel:

A) - (F_{fs}) - forța de frecare statică,

B) - (F_{fd}) - forța de frecare dinamică

B1. - (F_{fc}) - forța de frecare cinetică/de alunecare.

B2. - (F_{fr}) - forța de frecare de rostogolire.

B3. - (F_{fp}) - forța de frecare de pivotare, etc.

A). (F_{fs}) - forța de frecare statică se dezvoltă între suprafețele asperitatilor la suprafețele corpurilor aflate în contact și este o forță de natură electrostatică - acționând asupra frecării dintre cele 2 corpuri.

Obs: Prin acțiunea unei forțe F_0 - de tracțiune asupra corpului se combat cu F_{fs} - forța de frecare statică. crește continuu/opune rezistență până la o val. maximă, $F_{fs max} = \mu_s \cdot N$, după care odată cu apariția mișcării relative a corpurilor, ea scade ușor, datorită înfringerii înfășurării datorate între suprafețele asperitatilor celor două supraf. în contact/repas.

$$\mu_s \cdot N = F_{fs max} > F_{fc} = \mu_c \cdot N$$

B). Forța de frecare cinetică/dinamică - acționează asupra corpurilor aflate în mișcare (alunecare, rostogolire, pivotare, etc.) și sunt caracterizate funcție de mărimea coef. de frecare specifici astfel caracterizati

$$(\mu_s > \mu_c > \mu_r) \rightarrow (F_{fs} > F_{fc} > F_{fr})$$

3). μ - coef. de frecare:

- μ_s - coef. de frecare statică, $F_{fs} = \mu_s \cdot N$.
- μ_c - coef. de frecare la alunecare, $F_{fc} = \mu_c \cdot N$.
- μ_r - coef. de frecare la rostogolire $F_{fr} = \mu_r \cdot N$.

Obs: la tehnica au fost făcute mari progrese/economii de energie prin autocuirea lagărelor cu fricțiune/cuzineti-arbore prin lagărele cu rulmenți - arbore. ($F_{fc} > F_{fr}$)

4. - Legile frecării

Leg. 1 - (F_{fe}) forța de frecare la alunecare dintre două corpuri nu depinde de aria de contact dintre ele.

Leg. 2:

(F_{fe}) forța de frecare la alunecare/cinetică este proporțională cu forța de apăsare normală (H) dintre ele și cu μ - coef. de frecare la alunecare

$$F_f = \mu \cdot H$$

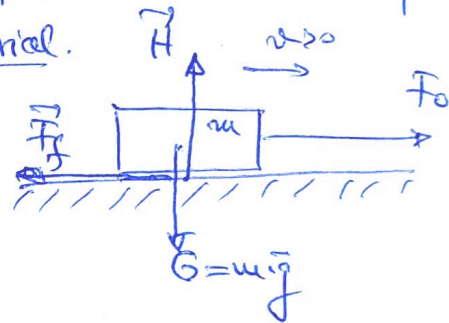
(F_{fe}) la alunecare este caracterizată de următoarele elemente:

- are modulul/val. dat de $F_f = \mu \cdot H$.
- are direcția cuprinsă în planul de contact dintre cele 2 corpuri
- are sensul F_f - opus celui de înaintare/miscare
- are originea de aplicare în centrul suprf. de contact către napoi.

μ - coef. de frecare depinde atât de tipul de material, cât și de natura materialelor și st. de mișcare.

ex:

Material	μ_s - static	μ - cinetic
Otel-Otel	0,74	0,57
Cu-Otel	0,53	0,36
Cu-Fe	1,05	0,29
Otel-Teflon	0,04	0,04

5. Determinare coef. de frecare - μ

a) - Metoda planului orizontal.

Turnăm nisip pe talerul legat de corpul studiat (m) până, cupele se mișcă uniform sub acțiunea lui (T) și a F_f - forței de frecare statice.

$$\vec{R}_1 = \vec{T} + \vec{H} + \vec{G} + \vec{F}_f = 0 \quad ; \quad \vec{R}_2 = \vec{G}_0 + \vec{T} = 0$$

$$\begin{cases} 0x: T - F_f = 0 (1) \\ 0y: G - H = 0 (2) \end{cases}$$

$$H = G = mg$$

$$F_f = \mu \cdot H = \mu mg \quad (3)$$

$$(1)(3) \rightarrow T - \mu mg = 0 \rightarrow \mu = T/mg \quad (*) \quad \frac{mg}{mg} = m_0/m, \text{ deci } \mu = \frac{m_0}{m}$$

